

‘Morse gaat over wat personages juist niét zeggen’

Het einde van een misdadig tijdperk

Het doek valt definitief voor Endeavour Morse. Zaterdag gaat het negende en laatste seizoen van start. Daarna is het echt afgelopen, zegt hoofdrolspeler Shaun Evans.

Tekst: Patrick Bremmers. Beeld: KRO-NCRV

Wie had toen de KRO in 1990 de eerste aflevering van *Inspector Morse* uitzond kunnen bedenken dat kijkers ruim dertig jaar later nog altijd zo in de ban zouden zijn van Morse, Oxford en zijn Jaguar? Na de oorspronkelijke televisieserie met John Thaw in de hoofdrol (1987-2000) nam Kevin Whately het stokje over als inspecteur Lewis in de serie *Lewis* (2006-2015). Sinds 2012 is Shaun Evans als een jonge versie van Morse te zien in de ‘prequel’ *Endeavour Morse*. De drie series kenmerken zich door sterk acteerwerk, mooie beelden, boeiende moordmysteries en sympathieke hoofdpersonages. Plus een hoofdrol voor Oxford, een van de mooiste en indrukwekkendste universiteitssteden van Engeland. Zaterdag start het negende en laatste seizoen van *Endeavour Morse*, dat bestaat uit drie afleveringen van anderhalf uur. “Het is tijd om naar het einde toe te werken”, zegt hoofdrolspeler Shaun Evans aan de telefoon vanuit Londen. “Ik ben erg blij met wat we de afgelopen jaren hebben gedaan, maar het verhaal is nu echt wel verteld.”

Lenteavond
De eerste aflevering van het slotseizoen begint op een prachtige lenteavond in 1972, als het internationaal bejubelde Oxford Concert Orchestra een reeks concerten geeft in het Oxford Royalty Theatre. “Daags na een

van die optredens ontdekt iemand in de tuin van het theater het lichaam van een onbekende man”, vertelt Evans. “Niet veel later wordt er weer een lijk gevonden, deze keer in een oude schuur. Dat leidt uiteindelijk tot een hernieuwde kennismaking met een zaak uit het verleden, eentje waar de politie van Oxford liever niet meer aan terug wil denken.” Evans vertelt dat *Endeavour* zelf nog maar net terug is uit het westen van Engeland, waar hij zich een aantal maanden heeft laten behandelen voor zijn alcoholverslaving. “Aan het begin van dit seizoen zit *Endeavour* waarschijnlijk beter in zijn vel dan ooit; hij heeft weer hoop en is optimistisch. Het nieuws dat zijn grote liefde Joan nu toch echt gaat trouwen met Strange en de gebeurtenissen rondom die oude zaak doen hem uiteindelijk toch weer in een neergaande spiraal belanden.”

Definitief
In een groot deel van de wereld is dit laatste seizoen al uitgezonden. Het definitieve einde van de serie maakte hier en daar emoties los, vertelt Evans. Hij vindt het een goed teken dat mensen soms een traantje moesten wegpinken: “Dat betekent dat we iets goeds gemaakt hebben. We wilden kijkers niet alleen intellectueel uitdagen, we wilden hen ook iets laten voelen en beleven. Sterker nog: wat ze voelden was eigenlijk

belangrijker dan wat ze dachten.” Is dat wellicht ook de kracht van deze serie en haar voorgangers *Inspector Morse* en *Lewis*? “Ik denk dat dat de hele wereld rondom Morse is”, zegt de acteur. “En de manier waarop we die wereld elke aflevering zorgvuldig opbouwen en uiteenzetten. De stad Oxford, de muziek, de universiteitswereld, de hoofdpersonages en hun familiesleden... Het zijn mensen in wie

‘Het verhaal is nu echt wel helemaal verteld’

kijkers zichzelf gemakkelijk kunnen herkennen en verplaatsen.” De crux zit hem volgens Evans vooral in datgene wat er in *Endeavour Morse* en *Inspector Morse*, en in mindere mate in *Lewis*, niét wordt gezegd. “Bij veel televisiedrama’s krijg ik de indruk dat de schrijvers het gevoel hebben dat ze de hoofdpersonages voortdurend moeten laten zeggen wat ze denken en voelen. Op die manier wordt het allemaal net iets te perfect, daarmee onderschat je de kijkers. Bij *Endeavour Morse* gaat het juist over wat de personages niet zeggen, over wat ze niet laten zien. Onze schrijver Russell Lewis doet daarmee niet alleen een beroep op de intelligentie van de kijkers, hij probeert ook hun gevoel aan te spreken. Dat maakt het zo boeiend, dat is

de reden waarom mensen er graag naar terugkeren. En daarin schuilt volgens mij de magie.”
Spin-off
Dat ‘terugkeren’ kan nu dus niet meer: de serie stopt. En toch... *Endeavour Morse* eindigt in 1972, terwijl de oorspronkelijke serie *Inspector Morse* pas in 1987 begint. Zit er niet tóch nog een vervolgsérie in, of misschien een andere spin-off? “Zeg nooit

nooit”, zegt Evans. “Maar voor mij persoonlijk is dit het einde van Morse. Ik heb ook begrepen dat schrijver en *Morse*-bedenker Colin Dexter expliciet heeft laten vastleggen dat zijn verhalen niet voortdurend opnieuw mogen worden opgenomen. Dus we gaan geen andere Morse meer zien. Dat wil niet zeggen dat mensen niet nog op een andere manier een draai aan het verhaal kunnen geven. Aan de andere kant: er zijn zoveel andere interessante werelden te verkennen en nog zóveel geweldige verhalen te vertellen. Laten we met hoop en optimisme ruimte maken voor iets nieuws.”

Endeavour Morse
Zaterdag
22.30 • NPO 2 (KRO-NCRV)